

Zahradník Šikula radí....

Co dělá zahradník v zimě?

Mnozí, nezkušení, si možná myslí, že jakmile zahradník sklídí a zazimuje zahradu, má po celou zimu klid a pohodu a užívá si zaslouženého nicnedělání. To je ale velký omyl, neboť pravý zahradník, srdcem i duší, pracuje po celý rok, ne tak urputně jako v období vegetace, ale i v takovém lednu má co na práci. Pokud tedy i vy nechcete přes zimu lenořit, nezapomeňte, co vše byste měli udělat.

PROSINEC - „Když Vánoce obilí stromy sněhem, tak se posype jaro květem“

- **krmíme ptáčky** – pokud chcete pomoci našim opeřencům, kteří neodlétají za teplem, musíte tak učinit co nejdříve, aby jakmile začne mrznout ptáčci věděli, kde najdou potravu. Nejlépe, pokud jim zakoupíte namíchanou směs, kterou zakoupíte kdekoliv, např. v Lidlu. Určitě do krmítek nepatří zbytky jídla. Můžete nasypat mák, strouhanku, dát kousek vepřového sádla, slunečnicová semínka nebo proso. Krmítko musíte občas vyčistit, aby nedocházelo k šíření choroboplodných zárodků.
- **úklid dílen, nářadí, sekaček, zazimování zahradního nábytku** – nářadí, zejména rýče a hrábě, které jste používali nejspíše naposledy, pečlivě očistěte od zbytků listů, odumřelé organické hmoty a zeminy, před uskladněním nářadí osušte.
- kontrola, zda jsou **dvouletky a trvalky dostatečně chráněny před mrazy** – pro zakrytí použijte např. netkanou textílii nebo alespoň dostatečné množství chvoje. Mějte však na paměti, že bude-li v zimě přes den slunečno a teplota nad 5°C, je třeba zazimované rostliny přes den odkryt, aby nedocházelo k šíření houbových chorob, na noc pak rostliny opět přikryjte.
- i nadále je nutné zalévat **jehličnany a stálezelené dřeviny** (není-li sněhová pokrývka) a pokud nemrzne – často se zapomíná na to, že jehličnany, stálezelené rostliny (rhododendrony, buxusy, skalníky) fotosyntetizují i přes zimu, tudíž aby si rostliny mohly vytvořit energii v podobě cukru glukózy, potřebují krom oxidu uhličitého také vodu, jinak na jaře nám nezmrznou, jak se někteří domnívají, ale paradoxně uschnou.
- **natírání kmene a větví vápenným mlékem** – ochrana před zimním sluncem

- **kontrola uskladněného ovoce a zeleniny** - místnost větrat, není-li mráz, na kontrolu uskladněné úrody chod'te tak 2x týdně, přičemž nahnilé plody vyhod'te, natlučené či jinak poraněné urychleně zpracujte.

- **kontrola rakoviny stromů** (místo vyříznout, zamazat) – poznáte ji jako velké boule na kmenech a větvích, týká se to především starších jabloní a hrušní.

LEDEN - „Když ryje krtek v lednu, končí zima v květnu“

- **kontrola zimní ochrany choulostivých rostlin** – leden bývá nejchladnějším zimním měsícem, myslete na to a raději znovu zkontrolujte, že jste na zahradě nezapomněli na nějakou rostlinu, jejíž ztráta by vás na jaře mrzela.

- **kontrola osiva, vyřazení starého osiva, kontrola uskladněných hlíz a cibulí** – vše zmíněné velmi chutná hlodavcům, proto je třeba mít semena či hlízy dobře uskladněné, např. v plechovkách, které jejich zoubkům odolají. U staršího osiva můžete vyzkoušet klíčivost.

- **plánování nových záhonů** – v zimě je nejlepší doba k tomu, abyste si promysleli, jak svoji zahradu na jaře vylepšíte, doplníte, atd., nejste-li si jisti, poraďte se s odborníkem

- **přesazujeme pokojové rostliny** – do většího květináče a do substrátu pro pokojové rostliny, pozor, ihned po přesazení nesmíte přihnojovat, s tím počkejte, až rostlina prokoření, cca 14 dnů.

- **za bezmrazých dnů stále zaléváme stálezelené dřeviny** (jehličnany, rhododendrony, zimozelky - buxusy)

- setřásáme sníh z větví, z keřových a stromkových růží

- na parapetu začneme předpěstovávat řeřichu, hrách

- nevstupujeme na zmrzlý trávník – vkročíte-li na zmrzlý trávník, okamžitě jej zničíte, neboť díky mrazu se stává velmi křehkým a pak stačí sebelehčí krok..

- dřevitými řízkami množíme okrasné dřeviny (opadavé keře – např. zlatice, pustoryl, šeřík): řízků odebíráme z jednoletých, vyzrálých výhonů, velikost je cca 10-15 cm

ÚNOR - „*Je-li mráz na svatého Gabriela, bývají veselé žně*“

- kontrola zahradnického nářadí – začněte si pomaličku shromažďovat nářadí, které budete již brzy potřebovat. Máte dostatek rýčů, hrábí a rycích vidlí? Nemáte u něčeho zlomenou násadu? máte nářadí nabroušené? Jakmile udeří jaro, nebude čas ztrácet čas tím, že nebudete mít vše připravené.
- stálá kontrola přezimování u choulostivých rostlin a případné doplnění chvojí
- **správná doba pro rozbory půdy z problematických záhonů** – víte, jakou máte půdu? Zda je to černozem, jíl či hnědozem? Jaké má pH vaše půda? Nyní máte čas na to, to zjistit, buď různými jednoduchými testy nebo vzorek půdy odnese na testování na pedologii, např. na ČZU v Praze.
- **za bezmrazého počasí lze začít připravovat záhony pro novou výsadbu trvalek** – záhony vyčistěte od organických zbytků, pokud to počasí dovolí, můžete záhon zrýt a zapravit kompost či chlévský hnůj
- za bezmrazých dnů lze řezem prosvětlit keře kvetoucí na jaře a na podzim (*Weigella* sp., *Deutzia* sp. - trojpek)
- za bezmrazých dnů dále prosvětlujeme jádroviny (udržovací řez) a bobuloviny (rybíz, angrešt) – pokud se tak neučinilo po sklizni, především u rybízu nutno začít včas, neboť raší velmi brzy
- odstraníme všechny mumifikované plody – zaschlé ovoce ponechané na stromě od sklizně (riziko přenosu chorob)
- ve skleníku lze předpěstovat cibuli a zelí
- poslední možnost výsadby cibulovin – půda však nesmí být promrzlá

A v tomto měsíci ještě poslední a nejdůležitější věc: těšte se na jaro ☺.

Přeji vám všem příjemné prožití vánočních svátků, a v Novém roce hlavně hodně zdraví a pěstitelských zážitků.

Ing. Jiřina Neckářová, Ph.D.

www.zahradniksikula.cz